

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1158/2021
25.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радослава Петровића, Светлане Томић Јокић, Драгана Аћимовића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Пауна Јовановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Бору К 104/20 од 14.06.2021. године и Вишег суда у Зајечару Кж1 124/21 од 23.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 25.11.2021. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Пауна Јовановића, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Бору К 104/20 од 14.06.2021. године и Вишег суда у Зајечару Кж1 124/21 од 23.09.2021. године и предмет враћа Основном суду у Бору, као првостепеном, на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору К 104/20 од 14.06.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика па је осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) месеца.

Истом пресудом окривљени је обавезан да суду на име паушала плати износ од 7.000,00 динара, а ОЈТ у Бору на име трошкова кривичног поступка износ од 12.658,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је оштећена ББ ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Зајечару Кж1 124/21 од 23.09.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Паун Јовановић због битне

повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је основан.

Бранилац окривљеног, правноснажне пресуде побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводима да се на доказу – исказу оштећене ББ, ванбрачне супруге окривљеног, који је дат на записнику пред Основним јавним тужиоцем у Прокупљу Кт 28/20 дана 28.01.2020. године, а који је прочитан на главном претресу одржаном дана 14.06.2021. године пред Основним судом у Бору, супротно одредби члана 406. став 2. ЗКП пресуда не може заснивати, указивањем да је оштећена морала бити уредно позвана на главни претрес како би била упозорена да је ослобођена од дужности сведочења, због чега је записник о испитивању оштећене суд морао да издвоји из списка и чува одвојено сходно одредби члана 407. ЗКП.

Из списка предмета се утврђује да је ванбрачна супруга окривљеног - оштећена ББ, испитана у својству сведока дана 28.01.2020. године пред Основним јавним тужиоцем у Прокупљу у предмету Кт 22/20, којом приликом је, у смислу члана 95. став 1. и 2. ЗКП упозорена да је ослобођена од дужности сведочења, након чега је дала свој исказ о критичном догађају. Надаље, из списка предмета се утврђује да оштећена, није уредно позвана на главни претрес одржан пред Основним судом у Бору дана 14.06.2021. године, као и да је првостепени суд на том главном претресу, уз сагласност странака прочитао исказ оштећене ББ који је дат на записнику Кт 28/20 од 28.01.2020. године пред Основним јавним тужиоцем у Прокупљу и на том доказу је засновао побијану пресуду.

Одредбом члана 94. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да је од дужности сведочења ослобођено лице са којим окривљени живи у браку, ванбрачној или другој трајној заједници живота.

Одредбом члана 406. став 1. ЗКП прописано је да се упознавање са садржином записника о исказима сведока може обавити, по одлуци већа, сходном применом одредбе члана 405. овог законика па су надаље у истом ставу у тачкама 1) до 5) прописани услови и ситуације везани за упознавање са садржином записника о исказима, док је ставом 2. истога члана прописано да записници о ранијем испитивању лица која су ослобођена дужности сведочења (члан 94. став 1) не смеју се извести у складу са одредбама овог члана ако та лица уопште нису позвана на главни претрес или су на главном претресу изјавила да неће да сведоче.

Како се дакле, из списка предмета несумњиво утврђује да оштећена – ванбрачна супруга окривљеног ББ, није уредно позвана на главни претрес, то се, по оцени Врховног касационог суда на записнику о испитивању овог сведока, сачињеном од стране Основног јавног тужиоца у Прокупљу у предмету Кт 28/20 од 28.01.2020. године, а који је, супротно цитираној одредби члана 406. став 2. ЗКП прочитан на главном претресу дана 14.06.2021. године у доказном поступку, пресуда не може заснивати.

Заснивајући правноснажне пресуде на наведеном недозвољеном доказу, по оцени Врховног касационог суда нижестепени судови су учинили битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на шта се основано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује.

Стога је Врховни касациони суд као основан усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Пауна Јовановића, побијане пресуде укинуо и предмет вратио Основном суду у Бору, као првостепеном, на поновно суђење. У поновном поступку, суд ће отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

Имајући у виду разлоге укидања нижестепених пресуда, то се Врховни касациони суд није упуштао у разматрање осталих навода захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, налазећи да су за сада беспредметни.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, донета је одлука као у изреци.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић